

Lausunto Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitykseen 2023-2024

Kunnanhallitus 02.09.2024 § 178
1287/00.01.02/2022

Lapin liitossa on valmistumassa ympäristöministeriön rahoittama vihreän siirtymän Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitys 2023-2024. Selvitys on käynnistynyt vuoden 2023 keväällä. Lausuntopyynnöllä oleva aineisto on luonnosvaiheessa ja aineistoa täydennetään lausuntokierroksen jälkeen. Selvitys valmistuu joulukuussa 2024. Selvityksen tavoitteena on tunnistaa uudet potentiaaliset seudullisesti merkittävät yli 10 tuulivoimalan tuulivoima-alueet ja arvioida niihin kohdistuvat vaikutukset.

Selvitystä hyödynnetään MRL 9 §:n mukaisena maakunta- ja kuntakaavoituksessa käytettävänä selvityksenä. Tällä hetkellä Lapissa ei ole käynnissä aurinko- ja tuulivoimaa koskevaa maakuntakaavaa. Päättös mahdollisesta maakuntakaavan käynnistämisestä tehdään myöhemmin. Selvityksen tuloksia voidaan hyödyntää monella eri tapaa tulevassa maakuntakaavoituksessa. Maakuntakaava on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 28.4 §:n mukaan yleispiirteinen kaava, joka on MRL 32.1 §:n mukaisesti ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Jokainen tuulivoimahanke tarvitsee kuntien toimivallassa olevan yleiskaavan edetäkseen.

Maakuntakaavan tulee MRL 9 §:n mukaan perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Tässä selvityksessä on huomioitu maakunnan oloista johtuvat erityiset tarpeet ja maakuntakaavan yleispiirteisyys (MRL 28.1 §). Tarkemman suunnittelun myötä ja alueilla toteutettavien jatkoselvitysten perusteella tuulivoimatuotantoon soveltuvien alueiden rajaukset tarkentuvat. Maakuntatasoinen selvitys ei korvaa hankekohtaisia selvityksiä.

Lapin liitto pyytää lausuntoa Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksestä 2023-2024 19.9.2024 mennessä osoitteeseen info@lapinliitto.fi.

Lausuntopyynnön aineisto sisältää seuraavat asiakirjat, jotka ovat luonnoksia:

- Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvitys 2023-2024
- kuntakohtaiset kohdekortit, tuulivoima
- kuntakohtaiset kohdekortit, aurinkovoima
- vaikutukset matkailuun
- näkyvyysanalyysit
- karttakyselyn tulokset
- paliskuntakohtainen vaikutusten arviointi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus antaa Lapin aurinko- ja tuulivoimaselvityksestä 2023-2024 seuraavan lausunnon:

Ranuan osalta tuulivoimaselvityksessä esiin nostetut potentiaaliset tuulivoima-alueet eivät anna oikeaa kuvaa kunnan alueella suunnitteilla olevista tuulivoimahankkeista. Ranuan kunnanvaltuusto on hyväksynyt tähän mennessä 8 tuulivoimahankkeen kaavoitusaloitteet kunnan alueella ja näiden hankkeiden tulisi olla mukana selvityksessä.

Selvitysluonnoksen kohdekorteista alueet 58, 60 ja 61 ovat osittain valtuuston hyväksymien kaavoitusaloitteiden alueilla.

Alueen 58 (Käärmevaara) läheisyyteen Ranuan kunnanvaltuusto on hyväksynyt ETFuels Oy:n biometanolitehdasta koskevan kaavoitusaloitteen. Hanke on yksi tärkeimmistä kuntaan suunnitteilla olevista suurhankkeista, jolla on toteutuessaan erittäin merkittävät työpaikka- ja talousvaikutukset niin Ranuan kunnalle kuin koko eteläisen maakunnan alueelle. Kohdekortissa 58 on tuotu esiin alueen porotalousvaikutuksia. Yhteenvetokirjauksena kohdekortissa mainitaan, että alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön. Ranuan kunta ei hyväksy kohtuutonta haittaa -kirjausta tämän alueen osalta. Kunnan näkemyksen mukaan Näätäaavan ja Käärmevaaran alueelle pitää mahdollistaa biometanolitehdas-hankkeen edellyttämät 57 tuulivoimalaa. Alueelle tullaan laatimaan osayleiskaavoitusprosessin rinnalla lakisääteinen ympäristövaikutusten arviointi. Kaavoitusprosessin yhteydessä selvitetään mm. hankkeen vaikutuksia poronhoidolle.

Alueen 60 (Karhukumpu) läheisyyteen Ranuan kunnanvaltuusto on hyväksynyt VSB Energia Suomi Oy:n tekemän kaavoitusaloitteen. Kohdekortissa on tuotu esiin alueen porotalousvaikutuksia. Yhteenvetokirjauksena kohdekortissa mainitaan, että alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtalaista haittaa poronhoidolle. Kunta hyväksyy kohtalaista haittaa -kirjauksen tämän alueen osalta.

Alueen 61 (Kupinavaara) läheisyyteen ja ympärille Ranuan kunnanvaltuusto on hyväksynyt Winda Oy:n hakemana kaksi kaavoitusaloitetta. Hyväksytyissä kaavoitusaloitteissa esitetään, että alueelle suunnitellaan alustavasti 60-80 tuulivoimalaa. Kohdekortissa on tuotu esiin alueen porotalousvaikutuksia. Yhteenvetokirjauksena kohdekortissa mainitaan, että alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön. Ranuan kunta ei hyväksy kohtuutonta haittaa -kirjausta tämän alueen osalta. Alueelle tullaan laatimaan osayleiskaavoitusprosessin rinnalla lakisääteinen ympäristövaikutusten arviointi. Kaavoitusprosessin yhteydessä selvitetään mm. hankkeen vaikutuksia poronhoidolle.

Yleisesti ottaen Ranuan kunta lausuu tähän asiakokonaisuuteen liittyen, että tuulivoiman rakentamista kunnissa ei tule jatkossakaan ohjata maakuntakaavalla. Kuntien tulee saada täysin itsenäisesti päättää alueellaan olevista tuulivoimaosayleiskaavoista.

Päätös

Kunnanhallituksen jäsen Aimo Kortesalmi teki esityksen Rauno Kelahaaran kannattamana, että alueen 58 (Käärmevaara) kohdalta lausunnosta poistetaan seuraava kirjaus: Ranuan kunta ei hyväksy kohtuutonta haittaa -kirjausta tämän alueen osalta ja sen tilalle kirjataan: Ranuan kunta kantaa huolta kohtuutonta haittaa - kirjauksesta sen vuoksi, että estääkö se Biometanolitehtaan toteutumisen.

Lisäksi alueen 61 (Kupinavaara) osalta lausunnosta poistetaan seuraava kirjaus: Ranuan kunta ei hyväksy kohtuutonta haittaa - kirjausta tämän alueen osalta.

Julistettuaan keskustelun asiasta päättyneeksi, puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty poikkeava kannatettu ehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Äänestystavaksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys. Puheenjohtaja ehdotti, että ne kunnanhallituksen jäsenet, jotka kannattavat päätösehdotusta äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Aimo Kortesalmen esitystä, äänestävät EI. Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin neljä JAA ääntä (Anitta Jaakola, Jari Hintsala, Markus Ranua ja Terhi Salmela), kaksi EI ääntä (Rauno Kelahaara ja Aimo Kortesalmi) sekä yksi TYHJÄ ääni (Mirva Salmela).

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Lisätietoja asiasta antaa:

kunnanjohtaja Tuomas Aikkila

puh. 040 539 4293, etunimi.sukunimi@ranua.fi

Merkittään, että Risto Niemelä oli paikalla asiantuntijana tämän pykälän esittelyn ajan ja poistui kokouksesta klo 17:03.

Merkittään, että kokouksessa pidettiin neuvottelutauko klo 17:03-17:10.